

Sygn. akt II AKa 220/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Anczykowski
Sędziowie:	SSA Marek Długosz (spr.) SSA Anna Grabczyńska-Mikocka
Protokolant:	sekr. sądowy Anita Kus

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Krzysztofa Knapika

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2012 roku sprawy

J. J., P. K.

oskarżonych z art.280 § 2 kk i inne

z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 15 maja 2012 roku sygn. akt III K 10/11

I. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając wniesione apelacje za oczywiście bezzasadne;

II. Zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze;

III. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. M. kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym podatek VAT, tytułem kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu P. K. w II instancji.

Sygn. akt II AKa 220/12

UZASADNIENIE

I

Prokurator Prokuratury Rejonowej K. W. w K.oskarżył:

1. J. J. o to, że:

I. w dniu 31 maja 2010 roku w M., gm. D., działając wspólnie i w porozumieniu z P. K.oraz dwoma innymi dotąd nieustalonymi sprawcami, po uprzednim doprowadzeniu J. D.do stanu nieprzytomności i użyciu przemocy polegającej na pobiciu go, w czasie którego był on narażony na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k., poprzez uderzanie go pięściami i metalową rurką, grożenie bronią palną bądź przedmiotem przypominającym broń palną, a także wlewanie mu do ust przy użyciu przemocy i groźby alkoholu

i nieustalonego płynu o działaniu odurzającym lub psychotropowym, zabrał mu następnie w celu przywłaszczenia samochód marki (...), nr rejestracyjny (...), o wartości 950 złotych, telefon marki (...) o wartości 150 złotych, wiatrówkę S.630 o wartości 300 złotych, umowę zakupu w/w pojazdu, jego dowód rejestracyjny, kartę pojazdu oraz jego polisę ubezpieczeniową w wyniku czego pokrzywdzony doznał urazu głowy, obustronnych krwiaków okularowych, urazu klatki piersiowej, stłuczenia prostego mostka i obu okolic pachowych z otarciami naskórka, krwiaków tkanki naskórka w okolicy pachy prawej, krwiaka tkanki podskórnej brzucha w okolicy bocznej lewej, stłuczeń obu nadgarstków z zasinieniem lewego z krwiakiem oraz liczne krwiaki kończyn dolnych, co naruszyło czynności narządów ciała pokrzywdzonego na okres trwający krócej niż 7 dni, tj. o przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. i art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

II. w okresie od 31 maja 2010 roku w K. do 2 czerwca 2010 roku w K., działając wspólnie i w porozumieniu z P. K. i M. B. pozbawił wolności J. D. działając ze szczególnym udręczeniem polegającym na biciu pięściami i kopaniu obutymi stopami po całym ciele, krepowaniu kajdankami i przykuciu nimi do instalacji grzewczej, uderzaniu metalową rurką, a także wlewaniu do ust alkoholu i nieustalonego płynu o działaniu odurzającym lub psychotropowym, tj. o przestępstwo z art. 189 § 3 k.k. w zw. z art. 189 § 1 k.k.,

III. w dniu 23 maja 2010 roku w M. groził J. D. pobiciem i siłowym wtargnięciem do jego domu, a groźba ta wzbudziła w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, tj. o przestępstwo z art. 190 § 1 k.k.,

IV. w okresie od daty bliżej nieustalonej, nie wcześniej niż w dniu 8 czerwca 2000 roku do dnia 25 sierpnia 2010 roku w K., działając w krótkich odstępach czasu, zanim zapadł wyrok co do któregośkolwiek z niżej opisanych przestępstw, ukrywał dokumenty, którymi nie miał prawa wyłącznie rozporządzać w postaci:

1. rozkazu personalnego numer (...) z dnia 29.VI.1983 roku wydanego przez Szefa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych dotyczącego mianowania A. K. na stopień starszego szeregowego MO,
2. rozkazu personalnego numer (...) z dnia 1.X.1983 roku wydanego przez Szefa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych dotyczącego mianowania A. K. na stopień starszego kaprała MO,
3. rozkazu personalnego numer (...) z dnia 28.VIII.1989 roku wydanego przez Szefa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych dotyczącego mianowania A. K. na stopień plutonowego MO,
4. poświadczenia bezpieczeństwa nr (...)wydanego w dniu 8 czerwca 2000 roku przez Pełnomocnika ds. Ochrony Informacji Niejawnych KWP w K.na nazwisko Z. K.,
5. zaświadczenia lekarskiego z dnia 20 września 2008 roku wydanego przez lekarza T. D. na nazwisko M. A.,
6. zaświadczenia lekarskiego z dnia 8 stycznia 2010 roku wydanego przez lekarza G. Ł. na nazwisko E. B.,

tj. o przestępstwo z art. 276 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.,

V. w okresie od daty bliżej nieustalonej, nie wcześniej niż w dacie bliżej nieustalonej w 2009 roku do dnia 25 sierpnia 2010 roku w K., działając w krótkich odstępach czasu, zanim zapadł wyrok co do któregośkolwiek z niżej opisanych przestępstw, przywłaszczył dokumenty stwierdzające tożsamość innej osoby, to jest:

1. dowód osobisty na nazwisko L. S. seria i numer (...) wydany przez WG Z. w dniu 18 stycznia 2005 roku,
2. legitymację emeryta/rencisty na nazwisko L. S.serii i numer (...)wydaną przez ZUS o/K.6 stycznia 2009 roku,
3. paszport na nazwisko A. C. seria i numer (...) wydany przez Wojewodę (...) w dniu 21 lipca 2007 roku, tj. o przestępstwo z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.,

VI. w okresie od daty bliżej nieustalonej, nie wcześniej niż w dacie bliżej nieustalonej w 2004 roku do dnia 25 sierpnia 2010 roku w K., działając w krótkich odstępach czasu, zanim zapadł wyrok co do któregośkolwiek z niżej opisanych przestępstw, podrobił w celu użycia za autentyczne niżej opisane dokumenty a to:

1. zaświadczenie nr 548/96 wydane przez KWP Kielce w dniu 14 grudnia 1996 roku na nazwisko J. O.,
2. świadectwo służby KWP w K. z dnia 28 maja 2002 roku na nazwisko J. O.,
3. rozkaz personalny Naczelnika Wydziału Kadr MO w C. numer (...) z dnia 29 czerwca 1983 roku na nazwisko J. O.,
4. umowę sprzedaży pojazdu (...)nr rej. (...)z dnia 4 grudnia 2008 roku,
5. świadectwo ukończenia Szkoły Podstawowej (...) z dnia 7 listopada 1986 roku na nazwisko J. O.,
6. zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie BHP nr (...) /lo z dnia 7 stycznia 2010 roku na nazwisko W. S.,
7. zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie BHP nr (...) /lo z dnia 7 stycznia 2010 roku na nazwisko A. C.,
8. zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie BHP nr (...) /lo z dnia 7 stycznia 2010 roku na nazwisko B. O.,
9. zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie BHP nr (...) z dnia 7 stycznia 2010 roku na nazwisko J. O.,
10. protokołu oceny stanu technicznego mieszkania w K. ul. (...) z dnia 6 lutego 2010 roku wydanego przez Z. M.,
11. zaświadczenia lekarskiego z dnia 15 lutego 2010 roku wydanego przez lekarza B. D. z (...) na nazwisko J. J.,
12. zaświadczenia lekarskiego z dnia 15 lutego 2010 roku wydanego przez lekarza B. D. z (...) na nazwisko B. O.,
13. danych o karalności J. J. wydanych przez Punkt Krajowego Rejestru Karnego przy Sądzie Okręgowym w K. w dniu 8 maja 2006 roku,
14. danych o karalności J. J. wydanych przez Punkt Krajowego Rejestru Karnego przy Sądzie Okręgowym w K. w dniu 5 czerwca 2007 roku,

tj. o przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.;

VII. w dniu bliżej nieustalonym w 2008 roku w nieustalonym miejscu usunął pole numerowe i tabliczkę znamionową z samochodu zawierające znaki identyfikacyjne samochodu (...)o numerze nadwozia (...), tj. o przestępstwo z art. 306 k.k.,

VIII. w dniu bliżej nieustalonym wiosną 2010 roku w nieustalonym miejscu usunął pole numerowe i tabliczkę znamionową z samochodu zawierające znaki identyfikacyjne samochodu (...)o numerze nadwozia (...), tj. o przestępstwo z art. 306 k.k.

2. P. K. o to, że:

IX. w dniu 31 maja 2010 roku w M., gm. D., działając wspólnie i w porozumieniu z J. J. oraz dwoma innymi dotąd nieustalonymi sprawcami, po uprzednim doprowadzeniu J. D. do stanu nieprzytomności i użyciu przemocy polegającej na pobiciu go, w czasie którego był on narażony na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k., poprzez uderzanie go pięściami i metalową rurką, grożenie bronią palną, a także wlewanie mu do ust przy użyciu przemocy i groźby alkoholu i nieustalonego płynu o działaniu odurzającym lub psychotropowym, zabrał mu następnie w celu przywłaszczenia samochód marki (...)o wartości 950 złotych oraz telefon marki (...)o wartości 150 złotych, w wyniku czego pokrzywdzony doznał urazu głowy, obustronnych krwiaków okularowych, urazu klatki piersiowej, stłuczenia prostego mostka i obu okolic pachowych z otarciami naskórka, krwiaków tkanki naskórka w okolicy pachy prawej, krwiaka tkanki podskórnej brzucha w okolicy bocznej lewej,

słuczeń obu nadgarstków z zasinieniem lewego z krwiakiem oraz liczne krwiaki kończyn dolnych, co naruszyło czynności narządów ciała pokrzywdzonego na okres trwający krócej niż 7 dni, tj. o przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. i art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

X. w okresie od 31 maja 2010 roku w K. do 2 czerwca 2010 roku w K., działając wspólnie i w porozumieniu z J. J. i M. B. pozbawił wolności J. D. działając ze szczególnym udrczeniem polegającym na biciu pięściami i kopaniu obutymi stopami po całym ciele, krepowaniu kajdankami i przykuciu nimi do instalacji grzewczej, uderzaniu metalową rurką, a także wlewaniu do ust alkoholu i nieustalonego płynu o działaniu odurzającym lub psychotropowym, tj. o przestępstwo z art. 189 § 3 k.k. w zw. z art. 189 § 1 k.k.

II

Sąd Okręgowy w Kielcach, wyrokiem z dnia 15 maja 2012 roku (sygn. akt III K 10/11):

I. w ramach czynu zarzuconego oskarżonemu J. J. w punkcie I aktu oskarżenia, uznał go za winnego tego, że w dniu 31 maja 2010 roku w M., gm. D., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z P. K. i dwoma nieustalonymi mężczyznami, w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności w postaci stanowiącego własność J. J. drewna orzechowego o wartości około 1000 złotych lub jego równowartości, groził J. D. przedmiotem przypominającym broń palną, stosował wobec niego przemoc w postaci pobicia polegającego na uderzaniu go pięściami i kopaniu po głowie i całym ciele oraz metalową rurką po nogach, na skutek czego doznał uszkodzeń ciała skutkujących rozstrojem jego zdrowia na czas krótszy niż siedem dni w postaci sińców na twarzy, wylewów krwawych pod spojówkami gałkowymi obu oczu, uszkodzenia śluzówki wargi górnej, sińców i otarć naskórka na głowie, tułowiu i kończynach oraz obustronnego niedosłuchu, przy czym z uwagi na wielość i siłę ciosów zadawanych w newralgiczne części ciała naraził pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia, albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 lub w art. 157 § 1 k.k., oraz zmuszając do spożywania alkoholu wlewane do ust przy użyciu przemocy, zabrał stanowiący własność J. D. samochód osobowy marki (...) o numerze rejestracyjnym (...), umowę zakupu tego samochodu, dowód rejestracyjny, kartę pojazdu oraz polisę ubezpieczeniową, telefon komórkowy marki (...), uszkodzoną wiatrówkę S.630, bluzę, wszystko o łącznej wartości około 1090 złotych, to jest popełnienia przestępstwa z art. 191 § 2 k.k. i art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności,

II. w ramach czynu zarzuconego oskarżonemu J. J. w punkcie II aktu oskarżenia, uznał go za winnego tego, że w okresie od 31 maja 2010 roku do 2 czerwca 2010 roku w M., gm. D. i K., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z P. K. i inną ustaloną osobą pozbawił J. D. wolności w ten sposób, iż zabrał go w stanie upojenia alkoholowego do samochodu, a następnie zawiózł i umieścił w mieszkaniu przy ulicy (...) w K., przykuwając kajdankami do kaloryfera, to jest popełnienia przestępstwa z art. 189 § 1 k.k. i za to, na mocy powołanego przepisu, wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności,

III. w ramach czynu zarzuconego oskarżonemu J. J. w punkcie III aktu oskarżenia, uznał go za winnego tego, że w dniu 23 maja 2010 roku w M., woj. (...), groził J. D. popełnieniem na jego szkodę nieokreślonego przestępstwa oraz użyciem broni i wtargnięciem do domu, a groźba ta, z uwagi na agresywne zachowanie oskarżonego, wzbudziła w zagrożonym uzasadnioną obawę jej spełnienia, to jest popełnienia przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. i za to, na mocy powołanego przepisu, wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

IV. w ramach czynów zarzuconych oskarżonemu J. J. w punkcie IV aktu oskarżenia, uznał go za winnego tego, że w okresie od 1 kwietnia 2010 roku do dnia 25 sierpnia 2010 roku w K., woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w podobny sposób, ukrywał dokumenty, którymi nie miał prawa wyłącznie rozporządzać w postaci:

1. zaświadczenia lekarskiego z dnia 20 września 2008 roku wydanego przez lekarza T. D. na nazwisko M. A.,
2. zaświadczenia lekarskiego z dnia 8 stycznia 2010 roku wydanego przez lekarza G. Ł. na nazwisko E. B.,

to jest popełnienia ciągu przestępstw z art. 276 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to, na mocy powołanych przepisów, wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności,

V. uniewinnił oskarżonego J. J. od popełnienia czynów z art. 276 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. zarzuconych mu w ramach ciągu przestępstw w punkcie IV podpunkt 1 do 4 aktu oskarżenia, a kosztami procesu w tej części obciążył Skarb Państwa,

VI. w ramach ciągu przestępstw zarzuconego oskarżonemu J. J. w punkcie V aktu oskarżenia, uznał go za winnego tego, że dniu bliżej nieustalonym, w okresie od grudnia 2009 roku do marca 2010 roku, przywłaszczył dokument stwierdzający tożsamość w postaci dowodu osobistego L. S. numer (...) wydany przez Wójta Gminy Z. w dniu 18 stycznia 2005 roku oraz w okresie od wskazanej wyżej daty do dnia 25 sierpnia 2010 roku ukrywał należący do wymienionego pokrzywdzonego dokument w postaci legitymacji emeryta/rencisty numer (...) wydanej przez (...) Oddział Kielce 6 stycznia 2009 roku, którym nie miał prawa wyłącznie rozporządzać, to jest popełnienia przestępstwa z art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

VII. uniewinnił oskarżonego J. J. od popełnienia czynu z art. 275 § 1 k.k., zarzuconego mu w punkcie V podpunkt 3 aktu oskarżenia, a kosztami procesu w tej części obciążył Skarb Państwa,

VIII. w ramach czynów zarzuconych oskarżonemu J. J. w punkcie VI aktu oskarżenia, uznał go za winnego popełnienia czynów opisanych w podpunktach 4, 13 i 14, ustalając, że czynu z punktu 4 dopuścił się w dacie bliżej nieustalonej w okresie od 4 grudnia 2008 roku do 2 czerwca 2010 roku przez podrobienie na umowie sprzedaży podpisu A. C., czynu z punktu 13 dopuścił się w dacie bliżej nieustalonej w okresie od 8 maja 2006 roku do 2 czerwca 2010 roku przez zmianę treści wpisów na dokumencie, czynu z punktu 14 w dacie bliżej nieustalonej w okresie od 5 czerwca 2007 roku do 2 czerwca 2010 roku przez zmianę treści wpisu na dokumencie, oraz ustalając, że czyny te nie zostały popełnione w krótkich odstępach czasu i nie stanowią ciągu przestępstw, to jest za winnego trzech występków z art. 270 § 1 k.k. i za to, na mocy powołanego przepisu, wymierzył mu za każdy z nich kary po 3 miesiące pozbawienia wolności,

IX. w ramach czynów zarzuconych oskarżonemu J. J. w punkcie VI aktu oskarżenia, uznał go za winnego popełnienia czynów opisanych w podpunktach 6 do 12, ustalając, że czynów tych dopuścił się w datach bliżej nieustalonych w okresie od 7 stycznia 2010 roku do 15 lutego 2010 roku przez przerobienie wpisów na dokumentach i wykonanie kserokopii, oraz, że popełnione zostały w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu, to jest za winnego ciągu przestępstw z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to, na mocy powołanych przepisów, wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

X. uniewinnił oskarżonego J. J. od popełnienia czynów z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., zarzuconych mu w punkcie VI podpunkt 1, 2, 3 i 5 aktu oskarżenia, a kosztami procesu w tej części obciążył Skarb Państwa,

XI. oskarżonego J. J. uznał za winnego popełnienia czynów zarzuconych mu w punktach VII i VIII aktu oskarżenia, stanowiących występkę z art. 306 k.k., z tym ustaleniem, że czynów tych dopuścił się w miejscowości M., woj. (...), i za to, na mocy powołanych przepisów, wymierzył mu za każdy z nich kary po 6 miesięcy pozbawienia wolności,

XII. na mocy art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k. w miejsce orzeczonych w punktach I, II, III, IV, VI, VIII, IX i XI kar pozbawienia wolności orzekł wobec oskarżonego J. J. karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

XIII. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył na poczet orzeczonej wobec J. J. kary łącznej pozbawienia wolności okres jego tymczasowego aresztowania od dnia 2 czerwca 2010 roku,

XIV. w ramach czynu zarzuconego oskarżonemu P. K. w punkcie IX aktu oskarżenia, uznał go za winnego tego, że w dniu 31 maja 2010 roku w M., gm. D., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z J. J. i dwoma nieustalonymi mężczyznami, w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności w postaci stanowiącego własność J. J. drewna orzechowego o wartości około 1000 złotych lub jego równowartości, groził J. D. przedmiotem przypominającym broń palną i

stosował wobec niego przemoc w postaci pobicia polegającego na uderzaniu go pięściami i kopaniu po głowie i całym ciele oraz metalową rurką po nogach, na skutek czego doznał uszkodzeń ciała skutkujących rozstrojem jego zdrowia na czas krótszy niż siedem dni w postaci sińców na twarzy, wylewów krwawych pod spojówkami gałkowymi obu oczu, uszkodzenia śluzówki wargi górnej, sińców i otarć naskórka na głowie, tułowiu i kończynach oraz obustronnego niedosłuchu, przy czym z uwagi na wielość i siłę ciosów zadawanych w newralgiczne części ciała naraził pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia, albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 lub w art. 157 § 1 k.k., oraz zmuszając do spożywania alkoholu wlewane do ust przy użyciu przemocy, zabrał stanowiący własność J. D. samochód osobowy marki (...) o numerze rejestracyjnym (...), umowę zakupu tego samochodu, dowód rejestracyjny, kartę pojazdu oraz polisę ubezpieczeniową, telefon komórkowy marki (...), uszkodzoną wiatrówkę S.630, bluzę, wszystko o łącznej wartości około 1090 złotych, to jest popełnienia przestępstwa z art. 191 § 2 k.k. i art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności,

XV. w ramach czynu zarzuconego oskarżonemu P. K. w punkcie X aktu oskarżenia uznał go za winnego tego, że w okresie od 31 maja 2010 roku do 2 czerwca 2010 roku w M., gm. D. i K., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z J. J. i inną ustaloną osobą pozbawił J. D. wolności w ten sposób, iż zabrał go w stanie upojenia alkoholowego do samochodu, a następnie zawiózł i umieścił w mieszkaniu przy ulicy (...) w K., przykuwając kajdankami do kaloryfera, to jest popełnienia przestępstwa z art. 189 § 1 k.k. i za to, na mocy powołanego przepisu, wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności,

XVI. na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych w punktach XIV i XV wyroku kar pozbawienia wolności orzekł wobec oskarżonego P. K. karę łączną 3 lat pozbawienia wolności,

XVII. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył na poczet orzeczonej wobec P. K. w punkcie XVI wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okres jego tymczasowego aresztowania od dnia 3 czerwca 2010 roku,

XVIII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. M. kwotę 2804,40 złotych, w tym podatek VAT tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu udzieloną oskarżonemu P. K.,

XIX. zasądził od oskarżonych J. J. i P. K. na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 2000 złotych tytułem częściowego zwrotu kosztów sądowych, a w pozostałym zakresie zwolnił ich od ponoszenia tych kosztów.

III

Przedmiotowy wyrok został zaskarżony przez obrońców oskarżonych oraz prokuratora.

1.

Obrońca oskarżonego J. J. zaskarżył powyższy wyrok na jego korzyść w części dotyczącej orzeczenia o karze i na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. zarzucił mu:

- rażąco niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary 3 lat pozbawienia wolności, zamiast kary 1 roku pozbawienia wolności, za czyn opisany w pkt I wyroku, wyczerpujący znamiona przestępstwa z art. 191 § 2 k.k. i art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., w stosunku do stopnia zawinienia oraz stopnia społecznej szkodliwości czynu i motywacji, w szczególności wobec dotychczasowej niekaralności oskarżonego oraz ustabilizowanego trybu życia,

- rażąco niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary 3 lat pozbawienia wolności, zamiast kary 1 roku pozbawienia wolności, za czyn opisany w pkt II wyroku, wyczerpujący znamiona przestępstwa z art. 189 § 1 k.k., w stosunku do stopnia zawinienia oraz stopnia społecznej szkodliwości czynu i motywacji, w szczególności wobec dotychczasowej niekaralności oskarżonego oraz ustabilizowanego trybu życia.

Podnosząc te zarzuty obrońca oskarżonego J. J., na podstawie art. 437 § 2 k.p.k., wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez wymierzenie oskarżonemu w pkt I wyroku kary 1 roku pozbawienia wolności, w pkt II wyroku poprzez

wymierzenie oskarżonemu kary 1 roku pozbawienia wolności i w efekcie w pkt XII wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łącznej w rozmiarze 2 lat pozbawienia wolności.

2.

Obrońca oskarżonego P. K. zaskarżył przedmiotowy wyrok na jego korzyść w części objętej pkt XIV, XV, XVI oraz XIX wyroku, to jest:

- 1) całość pkt XIV wyroku,
- 2) pkt XV wyroku w części, w której uznaje oskarżonego P. K. za winnego tego, że w okresie od 31 maja 2010 roku do 2 czerwca 2010 roku w M., działając wspólnie i w porozumieniu z J. J. i inną ustaloną osobą pozbawił J. D. wolności w ten sposób, iż zabrał go w stanie upojenia alkoholowego do samochodu, a następnie zawiózł i umieścił w mieszkaniu przy ulicy (...) w K. oraz w części, w której za opisane przestępstwo wymierza mu karę 3 lat pozbawienia wolności,
- 3) całość pkt XVI wyroku,
- 4) pkt XIX w części, w której zasądza od P. K. kwotę 2000 złotych tytułem części kosztów sądowych.

W sporządzonej apelacji orzeczeniu temu zarzucił:

- a) na zasadzie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. mającą wpływ na treść zapadłego orzeczenia, poprzez oparcie ustaleń na niepełnej i wewnętrznie sprzecznej opinii biegłego psycholog R. P., z której opinii wynika, iż dokonane przez pokrzywdzonego rozpoznanie oskarżonego P. K. jako jednego ze sprawców przestępstwa opisanego w pkt XIV wyroku jest wiarygodne,
- b) na zasadzie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 3 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych przyje tych za podstawę orzeczenia, a to poprzez przyjęcie, że oskarżony P. K. w czasie popełnienia przestępstwa opisanego w pkt XIV wyroku był obecny na miejscu przestępstwa i wraz z innymi sprawcami uczestniczył w jego popełnieniu, oraz że oskarżony P. K. popełnił czyn opisany w pkt XV wyroku w sposób tam opisany.

W petitum apelacji, na zasadzie art. 437 § 1 k.p.k., obrońca oskarżonego P. K. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt XIV, XV, XVI oraz XIX poprzez:

- 1) uniewinnienie oskarżonego P. K. od popełnienia czynu zarzuczonego mu w pkt IX aktu oskarżenia i obciążenie Skarbu Państwa kosztami postępowania w tej części,
- 2) zmianę pkt XV wyroku poprzez uznanie oskarżonego P. K. za winnego tego, że w okresie od 31 maja 2010 roku do 2 czerwca 2010 roku w K., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z J. J. i inną ustaloną osobą pozbawił J. D. wolności w ten sposób, iż przetrzymywał go w mieszkaniu przy ulicy (...) w K., przykuwając kajdankami do kaloryfera, to jest popełnienia przestępstwa z art. 189 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu oraz art. 69 § 1 k.k. wymierzenie mu kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,
- 3) uchylenie wyroku w części objętej pkt XVI,
- 4) zmianę treści wyroku objętej pkt XIX, stosownie do treści żądania zawartego w pkt 1 wyliczenia niniejszego,

względnie o:

- 5) uchylenie wyroku w pkt XIV, XV, XVI oraz XX i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

3.

Prokurator Prokuratury Rejonowej K. W. w K.zaskarżył powyższy wyrok na niekorzyść oskarżonych w części dotyczącej oskarżonego J. J.w pkt I i II wyroku oraz P. K.w pkt XIV i XV wyroku.

W sporządzonej apelacji, na podstawie art. 427 k.p.k. i art. 438 pkt 1 i 3 k.p.k., wyrokowi temu zarzucił:

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na wyrażeniu poglądu, że dowody ujawnione na rozprawie i ustalone na ich podstawie okoliczności nie są wystarczające do przyjęcia, że oskarżeni J. J. i P. K. dopuścili się przestępstwa wyczerpującego dyspozycję z art. 280 § 1 k.k. i art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a w konsekwencji błędne przyjęcie, że celem zaboru mienia pokrzywdzonego było wymuszenie zwrotu wierzytelności w postaci drewna orzechowego stanowiącego własność J. J. o wartości 1000 złotych, a środkiem do osiągnięcia tego celu była groźba przedmiotem przypominającym broń palną oraz przemoc w postaci pobicia i zmuszenia J. D. siłą do spożycia alkoholu – podczas gdy zgromadzone w sprawie dowody, a w szczególności zeznania pokrzywdzonego, świadków S. S., H. H., R. S., A. W. ocenione prawidłowo i we wzajemnym ze sobą powiązaniu prowadzą do wniosku przeciwnego, nadto cały przebieg zdarzenia wskazuje, że zamiarem oskarżonych J. J. i P. K. było dokonanie zaboru w celu przywłaszczenia innych przedmiotów, po uprzednim użyciu przemocy wobec pokrzywdzonego, niż zabór drewna orzechowego, które w efekcie oskarżeni pozostawili na posesji J. D.,

II. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 189 § 3 k.k. w zw. z art. 189 § 1 k.k. poprzez wyrażenie błędnego poglądu prawnego, iż nie zostało zrealizowane znamię „szczególnego udręczenia”, pomimo, że z prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych, w szczególności brutalności sprawców, czasu pozbawienia wolności pokrzywdzonego J. D. w rozmiarze trzech dni, fizycznego unieruchomienia i psychicznego zniewolenia, albowiem pokrzywdzony po uprzednim pobiciu i doprowadzeniu do stanu upojenia z wyłączeniem świadomości został zabrany ze swojej posesji w miejscowości M. i samochodem przewieziony do mieszkania w K. na ul. (...), gdzie po przypięciu rąk kajdankami z tyłu ciała oraz skrupowaniu nóg sznurem, bez uprzedniego zaopatrzenia medycznego, bez posiłków, możliwości korzystania z toalety pozostawał trzy dni, nie mając wiedzy co do swojego przyszłego losu – wynika, że znamię to zostało zrealizowane.

W oparciu o powyższe zarzuty, na podstawie art. 437 § 2 k.p.k., prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

IV

Na rozprawie odwoławczej obrońcy oskarżonych podtrzymali zarzuty i wnioski zawarte w pisemnych apelacjach. Nadto obrońca oskarżonego P. K. wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu w II instancji, które nie zostały uiszczone w żadnej części.

Przedstawiciel urzędu prokuratorskiego nie poparł podniesionego w apelacji oskarżyciela publicznego zarzutu błędu w ustaleniach, szczegółowo opisanego w pkt I, podtrzymał natomiast podniesiony w pkt II zarzut obrazy przepisów prawa materialnego i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt II i XV przez przyjęcie kwalifikacji prawnej z art. 158 § 3 k.k. Nadto wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońców oskarżonych M. K. i T. S..

V

Sąd Apelacyjny, wyrokiem z dnia 12 grudnia 2012 roku, uznał wszystkie wniesione apelacje za oczywiście bezzasadne i zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

W dniu 19 grudnia 2012 roku, w zawitym terminie 7 dniu, przedstawiciel urzędu prokuratorskiego złożył wniosek o sporządzenie na piśmie uzasadnienia tego wyroku.

Wystąpienie z przedmiotowym wnioskiem tylko przez jedną ze stron, które odwołały się od wyroku sądu I instancji, uczyniło koniecznym sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku wyłącznie w tej części, w jakiej orzeczenie to było

kwestionowane przez tą stronę. Jeżeli bowiem apelacje uznano za oczywiście bezzasadne wobec więcej niż jednego z oskarżonych, a tylko niektórzy z nich (lub ich obrońcy) złożyli wniosek o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku, albo wobec niektórych z nich (przy apelacjach wniesionych na ich niekorzyść) z takim wnioskiem wystąpił oskarżyciel, to sąd odwoławczy może ograniczyć zakres uzasadnienia wyroku do tych tylko jego części, których wniosek (-i) dotyczy (-a) – art. 423 § 1a k.p.k. w zw. z art. 457 zd. 2 k.p.k. Uzasadnienie wyroku doręcza się wówczas tylko tej stronie (tym stronom), która (e) wystąpiła (y) z takim wnioskiem (zob. Tomasz Grzegorzczak [w:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Wydanie III, Zakamycze 2003, Komentarz do art. 456 k.p.k.).

VI

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje.

Apelacja prokuratora jest oczywiście bezzasadna.

Wadliwy sposób, w jaki apelacja ta została sporządzona oraz oświadczenie złożone przez przedstawiciela urzędu prokuratorskiego na rozprawie odwoławczej o niepopieraniu sformułowanego w niej zarzutu z pkt I, który nawiązywał do podstawy odwoławczej z art. 438 pkt 3 k.p.k., uczyniły koniecznym, jeszcze przed merytorycznym ustosunkowaniem się do tego środka odwoławczego, poczynienie kilku uwag o charakterze ogólnym i porządkowym.

Co się tyczy pierwszej ze wskazanych wyżej kwestii, zauważyć należy, że skoro wniesiony środek odwoławczy sporządzony został przez prokuratora, a zatem tzw. podmiot kwalifikowany (fachowy), oczekiwać należałoby od niego nie tylko precyzyjnego wskazania zakresu zaskarżenia wyroku sądu I instancji oraz zarzutów stawianych temu orzeczeniu, ale również sprecyzowania właściwego wniosku odwoławczego, który poprzez wyartykułowane w nim żądanie, nawiązywałby do tak określonych granic kognicji apelacyjnej (art. 433 § 1 k.p.k.), poza które sąd odwoławczy może wykroczyć jedynie w ściśle oznaczonych wypadkach. Wniesiona w niniejszej sprawie apelacja nie do końca czyni zadość tej powinności, skoro wskazany w niej zakres zaskarżenia oraz podniesione zarzuty nie korespondują, w części odnoszącej się do oskarżonego J. J., ze sformułowanym tamże wnioskiem odwoławczym. Warto przypomnieć, że autor tej apelacji, określając kierunek i zakres zaskarżenia wyroku, wskazał, że zaskarża to orzeczenie na niekorzyść oskarżonego J. J. jedynie w pkt I i II. Takie oznaczenie przedmiotu zaskarżenia wskazuje, że poza zakresem kontroli instancyjnej pozostały inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku sądu I instancji, w których ukształtowano odpowiedzialność karną tego oskarżonego za kolejne zarzucone mu aktem oskarżenia czyny. Za takim wąskim oznaczeniem zakresu zaskarżenia przemawiają również oba podniesione w skardze zarzuty odwoławcze, które obok kierunku i zakresu zaskarżenia, wyznaczają granice kontroli odwoławczej. W takim zaś wypadku, gdy prokurator nie zakwestionował w apelacji pozostałych rozstrzygnięć zawartych w wyroku sądu I instancji odnoszących się do oskarżonego J. J., także tych, w których został on uniewinniony od niektórych zarzuconych mu czynów, nie powinien był formułować w niej wniosku o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości w odniesieniu do tego oskarżonego. Występując z tego rodzaju nietrafnym żądaniem, bo nieograniczonym wyłącznie do tych ustępów niniejszego wyroku, które uczynił przedmiotem zaskarżenia, skarżący popadł tym samym w oczywistą sprzeczność z pozostałymi częściami składowymi apelacji, wyznaczającymi granice zaskarżenia przedmiotowego orzeczenia.

Gdy chodzi o drugą zasygnalizowaną wyżej kwestię, związaną z odstąpieniem przez przedstawiciela urzędu prokuratorskiego od popierania podniesionego w apelacji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, który został szczegółowo opisany w pkt I, niezbędne staje się przypomnienie, że takie postąpienie, jeśli nie towarzyszy mu cofnięcie wniesionego środka odwoławczego, w istocie niczego w sprawie nie zmienia, w szczególności nie wyznacza nowego zakresu rozpoznania sprawy przez sąd odwoławczy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego niezmiennie podnosi się bowiem, że sąd odwoławczy zobowiązany jest do merytorycznego rozpoznania także tych zarzutów apelacji, których strona w czasie rozprawy apelacyjnej nie poparła (zob. wyroki SN: z dnia 25 października 1974 r., Rw 488/74, OSNKW 1975/1/18; z dnia 30 sierpnia 1983 r., IV KR 153/83, OSNKW 1983/3-4/46; z dnia 27 października 2005 r., IV KK 226/05, LEX nr 164278). Warto również podkreślić, że podobnie od dawna orzeka również tutejszy Sąd Apelacyjny, który zwracając uwagę na niepodzielność środka odwoławczego, uznaje za niedopuszczalne jego częściowe cofnięcie co do tego samego oskarżonego (zob. wyroki SA w Krakowie: z dnia 21 września 2006 r., II Aka 79/06, KZS 2006/10/18;

z dnia 12 lutego 2008 r. II AKa 236/07, KZS 2008/9/34; z dnia 8 września 2011 r., II AKa 4/11, KZS 2011/11/56). W konsekwencji, choć prokurator nie poparł zarzutu sformułowanego w pkt I apelacji, sąd ad quem zobowiązany był do rozpoznania tej skargi, także w tym zakresie, w jakim skarżący jej na rozprawie odwoławczej nie podtrzymał.

Po tych niezbędnych uwagach, ustosunkowując się w pierwszej kolejności do zarzutu, od którego popierania prokurator nie odstąpił, to jest obrazy prawa materialnego (pkt II apelacji), zauważyć na wstępie należy, że jest rzeczą bezsporną, że zarzut oparty na podstawie odwoławczej z art. 438 pkt 1 k.p.k. może mieć miejsce tylko wówczas, gdy nie jest kwestionowany stan faktyczny sprawy, który stanowił podstawę aplikacji określonej normy prawa materialnego. Skoro zatem autor apelacji, będący podmiotem kwalifikowanym, podnosi tego rodzaju zarzut, to tym samym niejako daje w ten sposób wyraz akceptacji dla poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, które legły u podstaw kontestowanej w apelacji oceny prawnej czynu przypisanego oskarżonym w pkt II (J. J.) i w pkt XV (P. K.) wyroku. Tymczasem, formułując zarzut obrazy art. 189 § 3 k.k., skarżący (w sposób zamierzony lub w wyniku nieuwważnego zapoznania się z częścią faktograficzną uzasadnienia zaskarżonego wyroku) eksponuje w jego opisie oraz uzasadnieniu niektóre okoliczności, które nie miały miejsca w niniejszej sprawie. W szczególności, w zupełnym oderwaniu od ustalonego w sprawie stanu faktycznego, autor apelacji zauważa, że: J. D. przez okres trzech dni miał przypięte ręce kajdankami z tyłu ciała oraz skrupowane nogi sznurem (było tak tylko pierwszego dnia, do czasu, gdy pokrzywdzony wieczorem odzyskał świadomość – wówczas na jego prośbę oskarżony J. J. odpiął mu jedną rękę, a drugą przykuł do kaloryfera, zaś pokrzywdzony sam oswobodził sobie nogi); J. D. pozostawał w tym czasie bez posiłków (jest to nieprawdą, gdyż pilnująca go M. B. zrobiła mu kanapkę, podawała mu też wodę do picia i herbatę); J. D. nie mógł korzystać z toalety, co sugeruje że oddawał ekskrementy pod siebie (jest to stwierdzenie nie do końca prawdziwe, gdyż koło łóżka, na którym leżał pokrzywdzony pozostawiono mu miskę, do której załatwiał potrzeby fizjologiczne). Na tym prokurator nie poprzestaje i w opisie podniesionego zarzutu oraz w jego uzasadnieniu zwraca również uwagę na szczególną brutalność i bezwzględność sprawców, aczkolwiek okoliczności tej bliżej nie uzasadnia. Nie jest zatem jasne, czy apelujący ową brutalność i bezwzględność sprawców wywodzi ze stosowanej wobec J. D. przemocy po jego uwięzieniu w mieszkaniu w K., która przecież nie była wówczas ani znaczna, ani dolegliwa (zasadniczo pokrzywdzony nie był bity w tym czasie – jedynie J. J. kilkakrotnie uderzył go po głowie tekturową rurką, która pozostała po zużytej folii), czy też być może z innych zaszłości, w szczególności tych, które eksponował w akcie oskarżenia, opisując ten czyn i kwalifikując go z art. 189 § 3 k.k. (bicia pokrzywdzonego pięściami i kopania obutymi stopami po całym ciele, uderzania go metalową rurką), które wszakże nie miały wówczas miejsca.

Zgodzić się należy z sądem I instancji, że w realiach niniejszej sprawy pozbawienie pokrzywdzonego wolności było dla niego bez wątpienia dolegliwe, zwłaszcza że został on wcześniej dotkliwie pobity, a nawet (między innymi z powodu doznanych obrażeń) łączyło się z jego udręczeniem (co znalazło swoje odzwierciedlenie w wymierzonych oskarżonym surowych i zarazem zasłużonych karach), wszelako – biorąc pod uwagę wszystkie rzeczywiście towarzyszące mu okoliczności – nie w tak dalekim stopniu, o jakim mowa jest w art. 189 § 3 k.k. Przypomnieć należy, że kodeks karny nie definiuje pojęcia „szczególne udręczenie”, którym posługuje się w typie kwalifikowanym przestępstwa pozbawienia wolności. W doktrynie i orzecznictwie rozumie się przez nie takie warunki i okoliczności uwięzienia, które stwarzają dla ofiary dolegliwość znacznie większą od tej, jaka wynika z samego faktu pozbawienia wolności (przekraczającą miarę "zwykłego" pozbawienia wolności). Przykładowo wskazuje się, że szczególne udręczenie może być wynikiem znęcania się fizycznego lub moralnego nad pokrzywdzonym, głodzenia go, trzymania w mrocznej piwnicy, bolesnego związania, oddzielenia matki od jej małoletnich dzieci, zamknięcia osoby zdrowej psychicznie w szpitalu psychiatrycznym (zob. Andrzej Marek: Kodeks Karny. Komentarz. Wydanie V. LEX 2010. Komentarz do art. 189 k.k.; postanowienie SN z dnia 11 czerwca 2002 r., II KKN 258/00, OSNKW 2002/9-10/70).

W przedmiotowej sprawie pozbawieniu wolności J. D. nie towarzyszyły takie i im podobne ekstraordynaryjne okoliczności, w tym tego rodzaju zachowania sprawców, które miałyby wyłącznie na celu dozowanie pokrzywdzonemu dolegliwości zbędnych z punktu widzenia realizacji skutku w postaci jego uwięzienia, stąd brak jest podstaw do podzielenia zarzutu prokuratora i uznania, że pozbawienie pokrzywdzonego wolności łączyło się ze szczególnym jego udręczeniem. Choć słusznie zauważa skarżący, że pokrzywdzony, nie mając wiedzy co do planów oskarżonych, mógł się obawiać o swoją dalszą przyszłość, to jednak niepewność jutra nie jest czymś zgoła wyjątkowym u ofiar

przestępstw, których skutkiem jest pozbawienie wolności. Tym samym brak jest podstaw do uznania, również w oparciu o tę dodatkową okoliczność, że oskarżeni swoim czynem, którego opis istotnie odbiega od tego, który prokurator sformułował w akcie oskarżenia, zrealizowali wszystkie znamiona zbrodni z art. 189 § 3 k.k.

Przechodząc obecnie do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, szczegółowo opisanego w pkt I apelacji, którego oskarżyciel nie podtrzymał na rozprawie odwoławczej, stwierdzić należy, że również on jest bezzasadny.

Wbrew twierdzeniom skarżącego sąd I instancji prawidłowo ustalił, że oskarżeni oraz pozostałe współdziałające z nimi dwie nieustalone osoby, opisanym w zaskarżonym wyroku zachowaniem, działali w zamiarze wymuszenia zwrotu wierzytelności, którą oskarżony J. J. posiadał u pokrzywdzonego J. D., a nie w zamiarze przywłaszczenia należącego do niego mienia. Bezsporne w niniejszej sprawie jest, że w przeszłości pokrzywdzonego J. D. i oskarżonego J. J. łączyły wspólne interesy związane z handlem samochodami, które nie zostały do końca rozliczone. Nie ulega też wątpliwości, że zarówno pokrzywdzony jak i oskarżony J. J. mieli wobec siebie porównywalne, wzajemne wierzytelności. W szczególności J. D. żądał od byłego współnika zwrotu pieniędzy, które mu pożyczył oraz tych, które zadatkował na zakup kolejnego samochodu, z których oddaniem J. J. zwlekał. Z kolei J. J. domagał się od J. D. zwrotu drewna orzechowego (pociętego na deski), przechowywanego na jego posesji, którego wydanie pokrzywdzony uzależnił od oddania mu pieniędzy. Jakkolwiek skarżący przyznaje te wszystkie okoliczności, co więcej dostrzega również i tę okoliczność, że wizyta oskarżonych i towarzyszących im mężczyzn w miejscu zamieszkania J. D. poprzedzona została telefoniczną zapowiedzią J. J., że przyjedzie rozliczyć się z pokrzywdzonym, to jednocześnie zauważa, że po przybyciu na posesję J. D. oskarżeni oraz pozostali sprawcy nie żądali wydania drewna, ani też go stamtąd nie zabrali, choć było to możliwe, zażądali natomiast podpisania przez pokrzywdzonego nieokreślonego dokumentu. W konsekwencji, odwołując się do tej okoliczności, skarżący wywodzi dalej, że osoby te faktycznie nie były zainteresowane odzyskaniem wierzytelności, którą posiadał J. J., lecz zaborem mienia należącego do J. D. i osiągnięciem tego właśnie celu podporządkowały swe późniejsze zachowanie, dopuszczając się wobec pokrzywdzonego bezprawnych gróźb oraz przemocy, a następnie zabierając należący do niego samochód oraz inne przedmioty.

W ocenie sądu odwoławczego rozumowanie to nie jest trafne. Skarżący zwracając uwagę na powyższe okoliczności i na ich podstawie starając się wykazać, że oskarżeni dopuścili się rozboju, zdaje się bowiem zupełnie ignorować zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności wyjaśnienia oskarżonego J. J. i zeznania J. D., a także wyniki oględzin przeprowadzonych na posesji pokrzywdzonego. Z dowodów tych jednoznacznie wynika, że przed przybyciem sprawców do miejsca zamieszkania J. D. pokrzywdzony zabrał drewno oskarżonego, które dotychczas leżało złożone koło bramy wjazdowej i przeniósł je w głąb posesji, układając za budynkami gospodarczymi, oddalonymi 35 metrów od wjazdu, w sposób niewidoczny dla wchodzących na teren posiadłości. Nie bez znaczenia jest tutaj okoliczność, że J. D. uczynił to po pierwszej wizycie oskarżonego, która miała miejsce w dniu 23 maja 2010 roku, kiedy to grożąc pokrzywdzonemu, J. J. upomniał się o zwrot pozostawionych u niego desek. Wskazuje to na świadome działanie pokrzywdzonego, mające na celu ukrycie tego drewna przed oskarżonym i tym samym uniemożliwienie mu jego zabrania. W tych uwarunkowaniach faktycznych jako trafna jawi się konstatacja sądu I instancji, że oskarżony, nie widząc swojego drewna na posesji pokrzywdzonego oraz będąc przekonany, że zostało ono sprzedane, zdenerwowany tym faktem, postanowił zrekompensować sobie poniesioną z tego tytułu stratę, zabierając tytułem przysługującej mu wierzytelności inne mienie należące do pokrzywdzonego. Tym samym zgodzić się również należy z sądem I instancji, że zachowanie oskarżonych i pozostałych sprawców oceniane być musi wyłącznie na płaszczyźnie odpowiedzialności z art. 191 § 2 k.k., a nie z art. 280 § 1 k.k., gdyż osoby te nie działały w zamiarze zaboru cudzego mienia w celu przywłaszczenia, a jedynie w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności przysługującej oskarżonemu J. J. lub jej równowartości. Bez znaczenia dla dokonanej w tym zakresie oceny strony podmiotowej zachowania oskarżonych pozostaje okoliczność, że w następstwie użytych gróźb i przemocy zabrali oni mienie należące do pokrzywdzonego, skoro chodziło tutaj o wymuszenie zwrotu wierzytelności, a zabór tego mienia wynikał z faktu, że nie znaleźli oni drewna należącego do J. J., po które przyjechali. Nie ma też tutaj żadnego znaczenia podnoszona w apelacji okoliczność, że oskarżony P. K. oraz pozostali dwaj nieustaleni sprawcy, nawet gdy byli subiektywnie przekonani o istnieniu wierzytelności J. J. u J. D., nie uczynili nic, by zweryfikować jego twierdzenia, choćby poprzez poprzedzające

użycie przemocy wobec pokrzywdzonego, zapytanie go o powyższą okoliczność. Dla przyjęcia odpowiedzialności karnej na gruncie przepisu z art. 191 § 2 k.k. nie jest bowiem konieczne wykazanie, że oskarżony P. K. i pozostali nieustaleni sprawcy, stosując przemoc wobec J. D., byli pewni, że wierzytelność faktycznie istnieje, a pokrzywdzony jest osobą, która może dokonać zwrotu długu. Dla wypełnienia znamion tego przepisu wystarczające tutaj było ustalenie, że byli oni o istnieniu wierzytelności subiektywnie przekonani (zob. postanowienie SN z dnia 5 grudnia 2012 r., IV KK 200/08, OSNwSK 2008/1/2518, wyrok SN z dnia 8 maja 2012 r., III KK 347/11, OSNKW 2012/10/102).

VII

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny uznał apelację prokuratora za oczywiście bezzasadną i (podobnie oceniając pozostałe wniesione środki odwoławcze) na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, a na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. (wobec również nieuwzględnienia apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych) zwolnił J. J. i P. K. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, uznając, że ich uiszczenie byłoby dla nich zbyt uciążliwe. Na mocy art. 29 ust. 1 ustawy prawo o adwokaturze oraz § 14 ust. 1 pkt 5 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. M. kwotę 738 złotych, w tym podatek VAT, tytułem kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu P. K. przed sądem II instancji, które nie zostały uiszczone w żadnej części.